

Det globala ansvaret

Under mina elva år som verksamhetsledare på Stiftelsen Ekocentrum i Göteborg skrev jag ett antal ledartexter till Ekocentrums månatliga nyhetsbrev som gick ut till cirka 7000 mottagare.

Ledartexterna har här i efterhand arrangerats tematiskt.

Till varje text anges publiceringstid och nyckelbegrepp,
Texterna kan även läsas som tidsdokument.

Göteborg i nyårstid 2011/2012

Christer Owe

Det globala ansvaret (6)

Det Gore att rädda världen – januari 2008

Världens chans – december 2009

Att fixa en miljard problem – mars 2011

EU:s goda exempel: Stockholm mfl – februari 2009

EU – vilken väg ska vi välja? – april 2009

Att förbättra eller förändra världen – oktober 2010

Det Gore att rädda världen

(Januari 2008)

Det genomslag som Al Gore gett klimatfrågan är tacksamt för oss som önskar en hållbar utveckling. Världens ledare talar nu på allvar om 40%-iga utsläppsminskningar till 2020 – jämför Kyoto:s blygsamma 4% – och sätter upp höga mål.

Kanske skalar EU ner ambitionerna i takt med att visioner ska bli realpolitik. Viktigt är dock att mekanismer och förhandlingsmodeller etableras.

Jämfört med ett fordon är det som att nu finns en ratt att styra med. Hur hårt och när vi ska svänga med ratten är detaljer som kan justeras under resans gång. Utan ratt skulle färden bära rakt fram...

I samband med Al Gores besök mottog Ekocentrum Pingvinpriset av Göteborgs Miljögrupp. Något vi är tacksamma och stolta för. Priset symboliserar tydligt vad vi alla måste minnas. Det är de vardagliga besluten som avgör framtiden.

Scenen må vara Al Gores, men historien skrivs av oss alla.

/Christer Owe

Tags: Al Gore / Göteborgs Internationella pris för hållbar utveckling / Göteborgs miljögrupp

Världens chans

(December 2009)

Det är inte så märkligt att världens ledare har svårt att enas i Köpenhamn. Varje land har sin utgångspunkt och ledarna har sin hemmaopinion att hantera. Ingen vill förlora ansiktet, ingen vill komma hem som den som gav vika. Alla vill kunna försvara sitt agerande och samtidigt kunna hävda att man tog sitt ansvar. Bekymret är naturligtvis att alla tänker likadant.

När klimatfrågan väl har hittat sin form och sin konkreta lösning kommer nästa fråga snabbt i kölvattnet: hur jämnar vi ut orättvisorna mellan olika länder? Industrialismen har inneburit vissa länders exploatering av andras resurser. Så länge det finns en extremt ojämn välfärdsfördelning som ensidigt gynnar en mindre del av världens befolkning på majoritetens bekostnad kommer det att bli svårt att nå globala överenskommelser.

Klimatfrågan tvingar oss att samarbeta och tvingar de utvecklade länderna att se sig själva i ett nytt ljus. Redan idag, med den obalans vi har i välfärd, räcker jordens resurser inte till.

Hur ser en värld i balans ut? En värld där alla har tillgång till rent vatten, mat för dagen och en rimlig livssituation? Det är där skon klämmer och det är den frågan som nu stegvis hamnar på bordet. Klimatfrågan är världens chans att hitta nya spelregler.

/Christer Owe

Tags: Spelregler / Välfärdsfördelning / Klimatfrågan tvingar fram samarbete / Rimlig balans /

Att fixa en miljard problem

(Mars 2011)

Nordafrika: Har vi ett ansvar för andra länders utveckling? Ska Sverige tita i valet mellan diktatur och demokrati? Är säkerhet och stabilitet som gynnar svenska intressen det primära? Eller ska vi stödja demokratisk utveckling i andra länder?

Eller på ett mikroplan: har vi ett ansvar för andra människors liv? Ska vi blunda för att barn far illa, att i genomsnitt tre elever i varje klass växer upp i en hemmiljö där droger och alkohol hör till vardagen?

Vad menar vi med hållbar utveckling ur ett medmänniskt perspektiv? Översatt till global nivå: Har vi ett ansvar för barnarbete i fabriker i Asien?

Sverige och de nordiska länderna har ett moraliskt ansvar att visa hur vi som konsument, som företag och länder kan agera för att ställa krav på produkter och tjänster, att de skonar miljö och människor.

Allt hänger samman. En miljard människor saknar rent vatten.

Tills det är löst är det också vårt problem.

/Christer Owe

Tags: Medmännisklig hållbar utveckling / Gränsen för moraliskt ansvar / Vattenfrågan /

EU:s goda exempel: Stockholm m.fl.

(Februari 2009)

Grattis Stockholm - Europas Miljöhuvudstad år 2010. EU-kommissionen har gett Stockholm detta kvitto på stadens arbete för en bättre miljö. Bland de kriterier juryn bedömt är i vilken utsträckning staden kan tjäna som förebild för andra städer.

Och så är det ju. Tusentals besökare från andra länder kommer årligen till vår huvudstad för att inspireras och ta del av svenska, hållbara, urbana lösningar. I år kommer besöksstrycket att öka i samband med ordförandeskapet i EU, COP15-konferensen i Köpenhamn i december och att Stockholm blivit miljöhuvudstad.

Hela Sverige kan känna stolthet över Stockholms utmärkelse. Men inte bara Stockholm har bra lösningar att visa upp. Alingsås, Borlänge, Göteborg, Kristianstad, Kungälv, Linköping, Malmö, Trollhättan, Uddevalla, Växjö är 10 av de städer som inom olika områden är bra förebilder.

Alla exempel som bidrar till en hållbar utveckling behövs. Tänk så bra om regeringen och andra utnyttjar EU-kommissionens utnämning så att alla svenska städer med bra lösningar uppmärksammas.

/Christer Owe

Tags: Miljöhuvudstad / Bra lösningar / Omvärlden behöver förebilder / Flera städer /

EU – vilken väg ska vi välja ?

(April 2009)

Strax val till EU-parlamentet. Vilken roll ska EU spela för en hållbar utveckling? EU har världens mest avancerade kemikalielagstiftning, REACH. EU finansierar många projekt av utvecklingskaraktär, som dels bygger broar mellan länder, dels främjar ett samarbetsklimat för forskning och teknikutveckling.

Men ett bekymmer för EU är att energi- och råvaruförsörjningen ser så olika ut i de skilda länderna. Ett land sitter på stora koltillgångar, ett annat vill importera fossilgas från Ryssland, ett tredje satsar stort på solenergi och vi i Sverige utgår från stora resurser av vattenkraft och kärnkraft. 27 länder ska enas om en gemensam klimat- och energipolitik.

Inte nog med att utgångspunkten är så olika. När inriktningen på investeringar ska förändras står länder och energibolag inför svåra avvägningar: Vilka långsiktiga kalkyler ska ligga till grund för lönsamhetsberäkningarna och vem ska ta förluster i redan gjorda (felaktiga) investeringar?

Här krävs ett nytt samarbete inom EU som utgår från helhetslösningen.

/Christer Owe

Tags: Energifrågan i ett EU-perspektiv / Vem ska ta förluster ? / Helhetsgrepp /

Att förbättra eller förändra världen

(Oktober 2010)

Läser i eftervalsdebatten om ordens valörer. Om att förbättra är ett bättre ord att använda än förändra.

Alla vill få det bättre, medan förändring låter lite mer osäkert.

Lyssnade på bokmässan till Jan Eliasson, som också talade om ordens valörer som det viktigaste i medling och förhandling. Att använda rätt nyansering i rätt sammanhang kan vara avgörande.

Språkbruket får inte influeras av reklamens eller särintressets förrädiska, nästan orwelliska omskrivningar som de klassiska: en ko som kallas produktionsenhet, ett kalhygge som kallas föryngringsyta.

Att ställa om 85 % av världens energi-system kan förvisso kallas förbättring, men till största delen är det naturligtvis en förändring. Vi ska skörda solen istället för att elda upp den under miljon-tals år lagrade fossila energin. Och det av två skäl, båda bortglömda i valet:

Klimataspekterna av fortsatt tokeldning och resursaspekten: vi måste hushålla med våra ändliga resurser. Så ändrar vi till det bättre.

/Christer Owe

Tags: Jan Eliasson / Språkets betydelse / 85 % av energisystemet ska ställas om /